

CARRUS SUBTERRANEUS

Ha entrat per la porta del vagó de metro amb un halo de llum, vestida tota de blanc. Tots hem abandonat els pensaments, el llibre o el mòbil per admirar-la. Atreia com una deessa de l'antiguitat, i no era estrany, ja que es tractava d'una dona disfressada de patrícia romana. Duia un pèplum impressionant, subjectat a les espatlles amb dues fíbules daurades que simulaven dues abelles. Un cinturó, format per anelles també daurades, cenyia la seva cintura. La tela era d'un lli tan prim que deixava percebre els pits, rodons i fermes, com si volgués unir la voluptuositat natural del cos de la dona amb la dels camps silvestres on aquesta planta madurava. El seu pentinat, arrissat i recollit en un monyo alt, era admirable, com també ho eren les seves arracades de forma triangular, que penjaven amb la galanor pròpia d'una fallera. En una mà duia una bosseta de cuir i en l'altra, una de paper, de botiga de regals.

- *Bonus dies* –m'ha dit, amb un somriure dolç.

- *Bonus dies* –li he respòs jo, reproduint les seves paraules.

- És la primera vegada que agafo el *carrus subterraneus*. A veure si m'agradarà. Saps si condueix bé l'auriga que ens ha tocat?

- No ho sé. No el conec –li he respost jo, estranyat.

- *Usus magister rerum omnium*.¹ Espero que sigui algú amb molta pràctica –ha sentenciat amb la mirada abstreta.

Un servidor continuava escoltant, impàvid, i ella ha prosseguit:

-I les cortines? No hi ha cortines? A Roma les dones no viatgen mai en carros sense cortines. I coixins? Tampoc hi ha coixins?

¹ L'habitud és la mestra de totes les coses.

Aquestes preguntes han restat a l'aire, sense resposta per part meva, perquè ambdós hem dirigit la mirada a l'home barbut i amb aparença no gaire polida que s'acabava de situar davant nostre. Amb una mà, s'aferrava a la columna central; amb l'altra, sostenia una gorra vermella que ofería al públic a la manera d'un recipient:

- És trist haver de demanar, però encara és més trist haver de robar –ha començat, recitant un discurs ja pronunciat moltes vegades.

Mentrestant la patrícia romana, amb certa dificultat per deslligar el cordó, ha obert la seva bosseta de cuir i n'ha extret un sesterci de l'època d'Adrià. Com que era molt nou, he suposat que provenia d'una col·lecció d'aquelles que comencen cada mes de setembre.

- *Non potes effugere necessitates, potes vincere.*² S'ha de lluitar, a vegades molt, és veritat, però si ho fas, acabes vencent. Aquest home no hauria d'oblidar que s'ha de mirar la vida de cara, perquè el que ho fa és qui triomfa. Mira, jo últimament he de lluitar molt. Fa uns mesos va morir el meu marit i he hagut de venir a Barcino per posar ordre a unes propietats que tenia aquí i que des que ell falta no van bé. Com sol passar, l'administrador

Les seves últimes paraules, no les he sentides, ja que un músic amb pentinat de jamaicà, jersei de quadres vermells i pantalons grocs, ha començat a cantar acompanyat de la seva guitarra.

- *Enervant animos citharae, loti et lirae*³ –ha afirmat amb el seu posat digne-. Però, aquesta música és estranya. Un so així mai hauria sonat al palau imperial. Ni a casa meva. Els músics que jo contractava, a més, tenien molt més bon aspecte. No com aquest. Per cert, aquest cabell no el veig gaire net.

² No pots defugir les dificultats, però les pots vèncer.

³ Les cítars, les flutes i les lires animen els esperits.

He aprofitat el seu comentari per interessar-me per un detall que feia estona que em cridava l'atenció.

- Quin pentinat més bonic que porta!

- Moltes gràcies, noi, no saps com m'ha costat trobar una *ornatrix*⁴ aquí que me'l faci bé. A Roma, en canvi, qualsevol el fa, i aquí no saben com començar-lo. I per aconseguir la tonalitat que sempre porto he hagut d'anar jo mateixa a un herbolari a comprar la camamilla.

- El coloret a les galtes també m'encanta.

- *Formosa facies muta commendatio*.⁵ Mira! m'he comprat aquest mocador a una botiga del *vestibulum*. *Numquam vera species ab utilitate dividitur*.⁶ L'he triat perquè la bellesa mai s'ha de separar de la utilitat. És bonic però també crec que en faré molt d'ús. Per cert, el teu rictus delata inquietud. Fes una mica d'esport i estaràs millor. Recorda: *mens sana in corpore sano*. Les ciutats posen molt nerviós. *O fortunati nimium agricolae, si sua bona norint*.⁷

Un servidor "flipava" en colors. La dona era molt guapa, culta, parlava molt bé, però d'on havia sortit? De la màquina del temps?

- Baixo a la pròxima parada –m'ha explicat-. És la que està al costat de l'hospital. Vaig al metge. Però, en realitat, no sé ben bé per què hi vaig, ja que no em soluciona res. I, a més, saps què em va dir l'última vegada? Que pateixo *deliria tremenda*.

⁴ Perruquera.

⁵ Un aspecte bonic és una recomanació muda.

⁶ La vertadera bellesa mai va separada de la utilitat.

⁷ Oh pagesos afortunats en excés, si coneguessin la seva sort.

Llavors, portat per l'ambient, he recordat unes paraules que sempre deia el meu professor de llatí de l'institut: *mentis gratissimus error*. Deliciosa pèrdua de l'enteniment